

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 260/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti V., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivý proces a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 147/2001 a vo veci zrušenia rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 16 C 147/2001-144 z 20. mája 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co 184/04-169 z 2. júna 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti V., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2005 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti V., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva

na spravodlivý proces a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní o návrhu na určenie neplatnosti právnych úkonov vedenom pod sp. zn. 16 C 147/2001 a vo veci zrušenia rozsudku okresného súdu č. k. 16 C 147/2000-144 z 20. mája 2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 184/04-169 z 2. júna 2005.

Zo sťažnosti sťažovateľky vyplýva:

- Dňa 19. októbra 2001 podala okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti právnych úkonov.
- Na pojednávaní konanom 9. januára 2002 predložila okresnému súdu listinné dôkazy potvrdzujúce opodstatnenosť návrhu.
- Dňa 8. decembra 2003 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v súdnom konaní.
- Podpredsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr. 1310/2003 zo 16. decembra 2003 potvrdila prietahy v konaní.
- Dňa 15. januára 2004 okresný súd nariadil pojednávanie na 2. február 2004.
- Podaním z 9. februára 2004 doplnila listinné dôkazy a doplnila návrh z 19. októbra 2001.
- Okresný súd 22. apríla 2004 pripustil zmenu návrhu v zmysle návrhu z 9. februára 2004.
- Dňa 20. mája 2004 okresný súd rozsudkom č. k. 16 C 147/01-144 jej návrh zamietol.
- Dňa 6. júla 2004 podala proti predmetnému rozsudku odvolanie, ktoré doplnila podaním doručeným okresnému súdu 30. mája 2005.
- Krajský súd rozsudkom č. k. 4 Co 184/04-169 z 2. júna 2005 odvolanie sťažovateľky odmietol.
- Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľke doručený 18. augusta 2005.
- Rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu z 20. mája 2004 nadobudol právoplatnosť 25. augusta 2005.

Z obsahu sťažnosti ďalej vyplýva, že «sťažovateľka podala voči rozhodnutiu Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 20. mája 2004 spis. zn. 16 Cb 147/2001-144 (sťažovateľka zrejme omylom uvádza 16 Cb 147/2001-144, správne 16 C 147/2001-144, pozn.) odvolanie s uvedením týchto dôvodov:

1. *Súd nezistil riadne skutkový stav, pretože si nevšimol rozhodné udalosti, ktoré mali vplyv na posúdenie veci.*

2. *Listinné dôkazy neboli zhodnotené v rámci jednotlivosti a celku a to listinné dôkazy originálneho charakteru:*

a) *rozhodnutie o zrušení konkurzu (uznesenie NS SR spis. zn. 6 Obo 93/01 zo dňa 14. 6. 2001) a to momentom vyhlásenia súdu. Uznesenie NS SR dal ihneď k dispozícii Krajskému súdu v Bratislave (doručené súdu 22. 6. 2001) ako aj Okresnému súdu v Prievidzi (...).*

b) *Uznesenie NS SR prostredníctvom poverenej osoby správca konkurznej podstaty prevzal, čo doposiaľ nespochybnil, čo sa považuje za riadne doručenie. Ďalšie opakované doručenie nemá vplyv na počítanie času a túto skutočnosť súd nesprávne zhodnotil. Navyše právoplatnosť nadobudlo uznesenie dňa 6. 8. 2001. Táto skutočnosť je zapísaná aj v obchodnom registri „úpadcu“ (...).*

c) *časovú postupnosť medzi jednotlivými rozhodnutiami ako sú uvedené vyššie z hľadiska ich právoplatnosti a právnej účinnosti.*

3. *SKP vždy prejavoval vôľu v rámci pôvodných lehôt uvedených v jednotlivých zmluvných listinách a jeho prejav nebol nikdy jednoznačný a to, že prejavuje vôľu v 3 mesačnej lehote (pretože sa vyjadril zmätočne), ale urobil odkaz na článok, ktorý v zmluve nie je. Aj na tomto základe súd nesprávne rozhodol.*

4. *Odkaz vôle SKP nebol jasný, zrozumiteľný, určitý a odkaz SKP na ustanovenie Zákona o konkurze a vyrovnaní až na súdnom pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu nemôže v žiadnom prípade konvalidovať účinky.*

5. *Nesprávny výklad ustanovenia Ing. E. Č. za predbežného správcu a akceptácia zo strany súdu má za následok, že zmätočnému prejavu vôle bola poskytnutá právna ochrana.*

6. *Súd neskúmal postupnosť právnych úkonov právnických osôb, keď právnické osoby vystupovali ako plnohodnotné právnické osoby.*

7. *Súd nesprávne aplikoval hmotno-právne účinky rozhodnutia druhostupňového súdu vo vzťahu k právnym úkonom, ktorými konateľ obchodnej spoločnosti V., s. r. o. ako plnoprávny subjekt zrušil právne úkony už neexistentného správcu konkurznej podstaty.*

8. *Pochybenie NS SR, keď naraz so zrušením konkurzu (uznesenie sp. zn. 6 Obo 93/012 zo dňa 14. 6. 2001) nevydal rozhodnutie o zbavení Ing. E. Č. jeho funkcie správcu konkurznej podstaty, nie je možné vykladať v neprospech bývalého „úpadcu“, keď správca konkurznej podstaty neprejavoval úmysel konať v súlade s dobrými mravmi. (...)*

Súdy počas celého konania nezistili riadne skutkový stav, neskúmali, či sú splnené podmienky pre konanie, neskúmali právny záujem, na základe ktorého sa žalobca domáhal súdnej ochrany pri porušovaní svojich práv a neskúmali perfektnosť právnych úkonov tak, aby bolo zrejmé, že súdy sa vysporiadali so všetkými stránkami platnosti a perfektnosti právnych úkonov.

Disharmónia právnych názorov 1. stupňového a 2. stupňového súdu vytvorila stav, keď domáhanie sa právnej ochrany sa stalo problematickým.

Krajský súd sa nestotožnil s právnym názorom okresného súdu a napriek tomu rozhodnutie potvrdil, pričom mu bolo pri formulovaní vlastného právneho názoru, že má do činenia s rozhodnutím prvého stupňa, ktoré je nepreskúmateľné, a preto malo nasledovať rozhodnutie v danom čase a pri danej právnej úprave účinnej ku dňu 2. júla 2005, že má vydať rozhodnutie, ktorým sa napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušuje a vracia súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie, aby sa predišlo právnym nezrovnalostiam pro futuro.»

Sťažovateľka na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vydal nález:

„1. určuje sa, že ústavné právo sťažovateľov na riadny a spravodlivý proces a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR konaním Okresného súdu v Prievidzi v právnej veci o určenie platnosti právnych úkonov vedenej pod sp. zn. 16 Cb 147/2001 (správne 16 C 147/2001, pozn.) sú porušené.

2. určuje sa, že ústavné právo sťažovateľov prejednať vec bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR konaním Okresného súdu v Prievidzi v právnej

veci o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia vedenej pod sp. zn. 16 Cb 147/2001 (správne 16 C 147/2001, pozn.) je porušené.

3. rozsudok Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 20. mája 2004 spis. zn. 16 Cb 147/2001-144 (správne 16 C 147/2001-144, pozn.) v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. júna 2005 spis. zn. 4 Co 184/04-169 sa zrušuje a vec sa vracia súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie.

4. Odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní trovy konania, ktoré vyčíslime na pojednávaní, uhradiť v lehote 3 dní od vyhlásenia Ústavného nálezu na adresu sťažovateľa.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom s nestrannom súde a v prípade ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)“

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 147/2001 došlo k porušeniu základného práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie označených práv konaním okresného súdu vedenom pod sp. zn. 16 C 147/2001, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľky, ktorých porušenie namieta vo vzťahu ku konaniu okresného súdu (vo veci rozhodol rozsudkom z 20. mája 2004, proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie 6. júla 2004), rozhodoval v odvolacom konaní krajský súd (rozsudok č. k. 4 Co 184/04-169 z 2. júna 2005). Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 16 C 147/2001.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v namietanom konaní po predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vyslovil v namietanom konaní aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisu vedeného na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 20/04 a zistil, že predmetom konania o sťažnosti sťažovateľky vedeného pod uvedenou spisovou značkou bolo namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 147/2001 pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na určenie platnosti právnych úkonov z 19. novembra 2001.

Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 20/04-38 z 12. mája 2004 rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 147/01 porušené nebolo.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd označené základné právo v citovanom konaní v období po vydaní nálezu ústavného súdu nemohol porušovať, pretože vo veci sp. zn. 16 C 147/01 meritórne rozhodol 20. mája 2004, t. j. 8 dní po vydaní citovaného nálezu ústavného súdu.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 147/01 je neprípustná, a túto na predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

3. Sťažovateľka v petite sťažnosti žiadala zrušiť rozsudok krajského súdu č. k. 4 Co 184/04-169 z 2. júna 2005 v spojení s rozsudkom okresného súdu č. k. 16 C 147/2001-144 z 20. mája 2004.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde „Ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, Ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým sa porušilo základné právo alebo sloboda, ak to pripúšťa povaha tohto iného zásahu“.

Z obsahu sťažnosti a jej petitu nevyplýva a sťažovateľka neuvádza, z akých dôvodov sa domáha zrušenia rozhodnutia prvostupňového súdu a rozhodnutia odvolacieho súdu.

Ústavný súd, ktorý je podľa čl. 124 ústavy nezávislým súdnym orgánom ústavnosti, a nie odvolacím súdom všeobecných súdov, konštatuje, že sťažovateľka, ktorá bola pred ústavným súdom kvalifikovane zastúpená advokátom, vo svojej sťažnosti neuviedla a nepožiadala o vyslovenie porušenia základných práv citovaným rozsudkom krajského súdu a okresného súdu, žiadala len o ich zrušenie.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že sťažnosť sťažovateľky v tejto časti je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

4. Keďže zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia a prikázanie okresnému súdu, aby vo veci konal, je viazané na výrok ústavného súdu o porušení označeného základného

práva (ktoré však v predmetnej veci vyslovené nebolo), ústavný súd sa touto časťou návrhu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti nezaoberal.

5. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že návrh sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety ústavy je neurčitý, pretože sťažovateľka v obsahu svojej sťažnosti síce uvádza porušenie citovaného základného práva, z obsahu sťažnosti a jej petitu však nevyplýva a sťažovateľka neuvádza, z akých dôvodov sa domáha vyslovenia jeho porušenia.

Sťažovateľka, ktorá je pred ústavným súdom kvalifikovane zastúpená advokátom, predložila ústavnému súdu v tejto časti neurčitú sťažnosť, v petite ktorej sa nedomáhala vyslovenia porušenia základného práva ústavným súdom v namietanom konaní okresného súdu a v citovaných rozsudkoch okresného súdu a krajského súdu. Ústavný súd vychádzajúc z petitu sťažnosti sa touto časťou návrhu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2005